

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«БЕЗПЕКА ПРАЦІ І ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»

Лектор дисципліни	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність <u>201 «Агрономія»</u> Освітня програма <u>«Агрономія»</u> Рік навчання <u>3</u>, семестр <u>6</u> Форма навчання <u>денна/заочна</u> Кількість кредитів ЄКТС <u>3</u> Денна форма навчання: 12 год. - лекції; 24 год. - практичні; 54 год. - самостійна робота. Заочна форма навчання: 6 год.- лекції; 6 год.- практичні; 78 год. - самостійна робота Мова викладання <u>українська</u> Заболотній Олександр Анатолійович , кандидат педагогічних наук., доцент викладач кафедри природничо-математичних та загальноінженерних дисциплін natifizo2010@ukr.net
Контактна інформація лектора (e-mail)	
Сторінка дисципліни на moodle.nati.org.ua	http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=826

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни: передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях; формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику; оволодіння сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій..

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

дисципліни, що передують: філософія, фізичне виховання та основи здоров'я, агроекологія, ботаніка, с.г. машини та машиновикористання в рослинництві.

дисципліни, що забезпечуються: польове та лучне кормовиробництво, система застосування добрив із основами диференційованого їх внесення.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів

навчання відповідно до освітньої програми «Агрономія» спеціальності 201 Агрономія.

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні фахові задачі та практичні проблеми в галузі сільськогосподарського виробництва, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов.

Загальні фахові компетентності (ЗК)

ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (л.з./п.з./с.р.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1. Правове і нормативне регулювання охорони праці				
Тема 1. Вступ до курсу. Основні поняття	Денна форма 2/0/9 Заочна форма 1/1/13	Знати основні поняття та терміни в галузі охорони праці. Аналізувати безпечні умови виробництва	Обговорення питань теми. Виконання самостійної роботи	5
Тема 2. Правові та теоретичні основи безпеки праці і життєдіяльності	Денна форма 2/6/9 Заочна форма 1/1/13	Знати основні законодавчі акти з питань безпеки праці та охорони здоров'я Уміти користуватися нормативними актами для гарантування власної безпеки	Обговорення питань теми. Презентації. Виконання практичної роботи	5
Тема 3. Виробниче середовище і його вплив на людину. Джерела травмування та причини професійних захворювань. Психофізіологічні можливості людини.	Денна форма 2/4/9 Заочна форма 1/1/13	Знати про вплив середовища на людину, класифікацію небезпечних і шкідливих виробничих факторів Аналізувати фактори виробничого середовища, які негативно впливають на людину Уміти визначати оптимальні і шкідливі умови праці	Обговорення питань теми. Презентації, Доповіді. Виконання практичної роботи	5
Тест до модуля 1				20
Разом за змістовим модулем 1				35
Модуль 2. Основи виробничої безпеки				
Тема 4. Загальні вимоги безпеки праці. Електробезпека	Денна форма 2/8/9 Заочна форма	Знати вимоги безпеки при роботі з технікою та механізмами, дію електричного струму на організм людини	Обговорення питань теми. Презентації, Доповіді.	5

	1/1/13	Уміти користуватися електрозахисними засобами Аналізувати роботу електрообладнання	Виконання практичної роботи	
Тема 5. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах	2/2/9 Заочна форма 1/1/13	Знати класифікацію пожеж, причини і наслідки пожеж та вибухів. Уміти користуватися основними засобами забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту.	Обговорення питань теми. Презентації, Доповіді. Виконання практичної роботи	5
Тема 6. Основні заходи безпеки при роботі на полях з отруто-хімікатами та добривами. Надання долікарської допомоги	2/4/9 Заочна форма 1/1/13	Знати причини і наслідки отруєнь. Уміти користуватися основними засобами захисту від дії отруйних речовин, надавати першу допомогу	Обговорення питань теми. Презентації, Доповіді. Виконання практичної роботи	5
Тест до модуля 2				20
Разом за змістовим модулем 2				35
Всього за навчальну роботу				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ЗАГАЛЬНА ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Академічна доброчесність

1.1. Студенти зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності:

- самостійне виконання письмових робіт, тестів, практичних завдань;
- уникання плагіату при підготовці есе, рефератів, презентацій та інших індивідуальних і групових робіт;
- дотримання авторських прав при використанні джерел інформації.

1.2. Порушення академічної доброчесності призводить до анулювання результатів відповідної роботи.

2. Відвідування та участь у заняттях

2.1. Регулярне відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим.

2.2. Активна участь у заняттях (включаючи обговорення, роботу в групах, виконання завдань) позитивно впливає на підсумкову оцінку.

2.3. У разі пропуску заняття студент повинен:

- попередньо повідомити викладача (якщо можливо);
- самостійно опрацювати пропущений матеріал;
- узгодити із викладачем можливість виконання пропущених завдань.

3. Виконання та здача завдань

3.1. Усі завдання мають бути виконані у встановлений термін, вказаний викладачем.

3.2. Прострочені завдання можуть бути прийняті до розгляду, але із зменшенням максимальної оцінки (за рішенням викладача).

3.3. У разі поважних причин (хвороба, форс-мажор) строки виконання завдань можуть бути подовжені за попередньою домовленістю.

3.4. При груповій роботі кожен студент несе відповідальність за свій вклад і повинен представити звіт про виконану частину.

4. Оцінювання

4.1. Оцінювання здійснюється відповідно до критеріїв, викладених у політиці оцінювання, яка наведена нижче.

5. Комунікація

5.1. Офіційним каналом комунікації є електронна пошта викладача, платформа LMS Moodle та месенджери, узгоджені між викладачем і групою.

5.2. Викладач відповідає на запити студентів у робочий час, з понеділка по п'ятницю.

6. Використання технічних засобів

6.1. Під час занять дозволено використовувати ноутбуки, планшети, телефони для навчальних цілей (конспектування, пошук інформації тощо).

6.2. Використання гаджетів для нецільових потреб (ігри, соціальні мережі) заборонено.

7. Поведінка під час занять

7.1. Всі учасники навчального процесу повинні дотримуватись етичних норм, проявляти взаємоповагу до викладача та одногрупників.

7.2. Агресивна, образлива чи будь-яка інша неприпустима поведінка може стати причиною дисциплінарних заходів.

8. Форс-мажорні обставини

8.1. У разі виникнення форс-мажорних обставин (надзвичайна ситуація, хвороба, технічні проблеми) студенти повинні повідомити викладача якомога швидше.

8.2. Усі можливі питання щодо термінів виконання завдань або участі в заняттях вирішуються індивідуально.

Ця політика спрямована на забезпечення ефективного та комфортного освітнього процесу для всіх учасників.

ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (інтерактивне викладення теоретичного матеріалу з використанням презентацій за допомогою мультимедійних засобів); практичні заняття (обговорення теоретичних питань, аналіз кейсів, групова робота), самостійна робота (вивчення рекомендованих джерел, опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до тестового контролю з використанням платформи Moodle).

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальна оцінка за курс для виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Максимальна кількість балів	30 балів (поточний контроль) сума балів оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання завдань	40 балів (модульний контроль) - тестування	30 балів (підсумковий контроль) - сума балів оцінок за теоретичні питання та/або тестові завдання
Мінімальний пороговий рівень	18 балів (поточний контроль)	24 балів (проміжний контроль)	18 балів (підсумковий контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Критерії оцінки виконання навчальних завдань є одним з основних способів перевірки знань, умінь і навичок студентів з дисципліни “Безпека праці і життєдіяльності”. При оцінці завдань за основу слід брати повноту і правильність їх виконання. Необхідно враховувати такі вміння і навички студентів:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання;
- викладати матеріал логічно й послідовно;
- користуватися додатковою літературою.

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських (практичних) заняттях, а також результати самостійної/індивідуальної роботи.

Оцінювання роботи на практичних заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «3» до «5».

Критерії оцінювання виконання практичної роботи представлено у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання виконання практичної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Виконано всі завдання в практичній роботі, зроблено висновки і записано відповіді на запитання. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, та аналізу отриманої інформації, робить обґрунтовані висновки.
4 бали	Завдання виконані правильно, але обґрунтування висновків є недостатнім, не на всі питання є відповіді.
3 бали	Завдання виконані правильно, але немає висновків. При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 60% практичних занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений.

При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття, якщо він не був оцінений за результатами проведення практичного заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей та рефератів з подальшим їх представленням.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Проміжний контроль проводиться у формі тестування і складається з 20 тестових запитань, кожне з яких оцінюється по 1 балу. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 12 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Семестрові экзамени в усній проводять за білетами. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання і 10 питань на платформі Moodle. Критерії оцінювання теоретичних, які входять до підсумкового контролю, наведено у табл. 3-4. За тести правильні відповіді на тести студент отримує по 1 балу за правильну відповідь.

Результат екзаменаційного контролю визначається як сума балів, які здобувач отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал помножується на коефіцієнт 2.

Навчальна робота студента оцінюється як сума балів за модулі.

Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатню кількість балів з поточного контролю (менше 18 балів) або не склав проміжний контроль, він не допускається до складання семестрового екзамену, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно». У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен отримав бал менше, ніж 18, то він вважається таким, що не склав екзамен. У графі «атестація» виставляється 0 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Войналович О.В. Працевпорядокні засади у схемах, таблицях і графіках: Навчальний посібник. Видання 2-ге, доопрацьоване. / Войналович О.В. – К. : Основа, 2012. – 144 с.
2. Закон України «Про охорону праці», 2003.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», 1999
4. Конституція України, 1996.
5. Кодекс законів про працю України.
6. Любимова Н.О. Охорона праці в галузі / Н.О. Любимова Навчальний посібник // Х. : ХНАУ. = 2017. = 160 с.

Додаткова література

1. Жидецький В. Ц., Джигерей В. С., Мельников О. В. Основи охорони праці. – Львів: Афіша, 1999. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edu.km.ua/referats/book/oor.html>
2. Загальні основи безпеки життєдіяльності. - Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/238/76/1/1/>
3. Закон України про охорону праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
4. Кодекс законів про працю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

5. Полевич О. В., Сегіда К. Ю. Охорона праці та охорона праці в галузі: методичні вказівки для самостійної роботи студентів, які навчаються за напрямом підготовки «Географія» та зі спеціальності «Економічна і соціальна географія». – Харків, 2012. – 32 с.
6. Теоретичні основи БЖД. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1376102550810/bzhd/teoretichni_osnovi_bzhd